

A BTT ÉVES KÜLDÖTTGYŰLÉSÉRŐL

Támogatási lehetőségek

A támogatásokhoz jutás a jövőben az ágazat boldogulásának egyik kulcskérdése. Az EU-ban igen szigorú a támogatások megítélése. Amennyiben egy államnak valamilyen támogatását szabálytalannak ítélik, azt fel kell függeszteni, és az állam a támogatásra fordítani tervezett összeg erejéig büntetést fizet az Unió pénztárába. Akkor is így van ez, ha előzőleg Brüsszelben egyeztetett és elfogadott támogatásról derül ki később, hogy szabálytalan. A most csatlakozóknak a „tanulóidőre”, amit két-három évben lehet számolni, annyi könnyítést adnak, hogy be kell ugyan szüntetni a szabálytalannak ítélt formát, de nem kell befizetni a büntetést. Előnyünk továbbá, hogy ugyanezen idő alatt nem kell előzetesen egyeztetnünk sem Brüsszellel a nemzeti támogatásokról, csak be kell jelentenünk azokat. Sokan hittük, hogy a cél átkeresztelésével, kissé átfazonírozva továbbra is adható lesz „bújtatót” jövedelemtámogatás. Pontosabban megismerve a viszonyokat tudomásul kell vennünk, hogy még a minőségi támogatás is „lóg a levegőben”. Ezért olyan fontos, hogy megtaláljuk a „legális” támogatási lehetőségeket.

A technológiai fejlesztések támogatására folynak a tárgyalások arról, hogy a SAPARD a csatlakozásig még elérhetőbb formában folyósítható legyen. Azt követően hasonló, de más elnevezésű alap felállítása vár-

A riportot követően maghívást kaptunk a BTT éves küldöttgyűlésére. Az eddig megismert gondolatokat jól kiegészíti néhány, a Szabó István által ott tartott előadásban elhangzott újabb információ.

ható. A kormányzati szándék – hogy a csatlakozás „vesztéseiként” számon tartott két ágazatot, a baromfit és a sertést jobb esélyekhez segítse – abban nyilvánul meg, hogy a SAPARD fennállása alatt plusz 20 pontot írnak jóvá a két ágazat pályázó szereplőinek az elbíráláskor.

A 2002. év termelési adatai

A 2002. év termelési és értékesítési adatait a BTT jóvoltából az 1. táblázatban közöljük. Szabó István előadásában rövid magyarázatot fűzött az egyes adatokhoz.

- Az export növekedett ugyan, de az árbevétel minimálisan csökkent.
- A Terméktanács tagok felvásárlása a tavaly első negyedévi önkorlátozás, majd később a piaci helyzet miatt csökkent.
- A pulykaágazat – önmagához képest – 2002 vesztese volt. Az első félévben a dupla nullás megállapodásban vállalt kvóták negatív hatását ugyan némileg mérsékelte a második félévre az intézkedés a kvóták összevonásáról. Ekkortól kihasználhatóvá tettük az exportlehetőségeket.
- A viziszármayasok terén lezajlott elmentmondásos változás hatásai majd csak a jövőben jelentkeznek. A kacsavalyi dinamikus növekedési tendenciája az idén is folytatódik. Ezzel szemben áll a túltermelés okozta árcsökkenés. A libaeladás kisebb volumenű emelkedése mellett az árak itt is romlottak. A liba és a kacsamáj volumentől függetlenül, értékben nagy hányadot képez.

A jövő lehetőségei

Hol kereshetünk még lehetőségeket? Milyen problémákon kell túllépnünk saját érdekünkben? Az elnök beszámolójában hangsúlyoz-

ta, hogy nem szeretné, ha „síron túli” hangulat uralkodna el. Bátorításként mindjárt tett is egy összehasonlítást a sertéságazattal, amelyben sokkal komolyabbak a technológiai, környezetvédelmi téren a lemaradások. A baromfi átlagban sokkal közelebb áll az EU-s normákhoz.

Idézte Udovecz Gábort (AKII), aki a Brojlerszövetség közgyűlésén kifejtette: nagyságrendi lemaradásunk nincsen. Habár a legtöbbben túl vagyunk az élőmunka-hatékonyság és a költségelemzéseken, de ezen a téren kell tovább erősíteni.

Példaként állított egy pulyka-integrátort, aki záros határidőt szabott termelőinek egy bizonyos önköltség elérésére, és a megfelelő technológiai elvárások teljesítésére.

Az ágazatot átlengí a „ki a hibás?” kérdés. Ezt el kell felejtetni akkor, amikor a termelők és feldolgozók együttes fellépésére van szükség. Vajda Lászlót (FVM, EU Integrációs Főcsoportfőnök) idézve: „a szervezettség, integráltság, a baromfiágazat egyik nagy előnye.”

Azt tudni kell, hogy a vágóhidak eredménypozíciója a mai piaci helyzetben igen rossz, ebben sorstársak a termelőkkel. Ha valamikor, hát most van itt az ideje az összefogásnak. Az újonnan alakuló Terméktanács-vezetésnek kell majd kidolgoznia, hogy a most létrejövő TЭСZ-ek, BЭСZ-ek hogyan képviseltesék magukat, hogyan integrálódjanak be az ágazatba? Mert az lenne szerencsés, ha ezek a formációk is a fejlődés irányába hatnának. Legyen ez egyeztetett, egymás érdekeit figyelembe vevő folyamat.

Konkrét teendők

A legnagyobb költségtényező, a takarmány terén áremelkedéssel né-

1. táblázat		Baromfitermelés és -értékesítés alakulása (M.e.: t)		
		2001	2002	%
CSIRKE	felv. ¹	999 667	218 492	98,1
	belf. ²	107 635	190 166	111,6
	exp. ³	36 035	35 479	96,1
TYÚK	felv. ¹	4 902	5 101	104,1
	belf. ²	3 738	3 180	85,1
	exp. ³	306	367	120,0
PULYKA	felv. ¹	123 299	127 350	103,3
	belf. ²	30 381	33 616	110,6
	exp. ³	29 725	31 531	106,1
LIBA	felv. ¹	48 466	50 391	104,0
	belf. ²	8 572	8 570	100,0
	exp. ³	20 276	20 180	99,5
KACSA	felv. ¹	53 348	68 366	128,2
	belf. ²	11 082	14 452	130,4
	exp. ³	22 008	26 924	122,3
ÖSSZESEN	felv. ¹	452 682	469 630	103,7
	belf. ²	161 408	179 984	111,5
	exp. ³	109 250	114 482	104,8
Libamáj	t ³	1 492	1 527	102,3
Kacsamáj	t ³	705	899	127,5
Devizabevétel (millió USD)		397,0	403,0	101,5

Megjegyzés: felvásárlás¹ 1 élő súly
belf. értékesítés² 2 vágott súly
t³ 3 csak export

Forrás: BTT statisztika

zünk szembe. Az EU országokhoz hasonlóan el kell kezdeni gondolkodni azon, hogyan vonjunk be olyan alapanyagokat, amelyek a beltartalmat ugyanúgy biztosítva csökkentik az önköltséget?

A tápot, premixet forgalmazók hasznigényének csökkenésére van szükség ahhoz, hogy a növekvő alapanyag-árak mellett a tápok ára ne növekedjék.

Nem szabad feladni a feketegazdaság visszaszorításának szorgalmazását. Az érthető ugyan, hogy saját lakossága ellen egyik kormány sem lép fel oly nagy eréllyel, de olyan lehetőségeket kell találni a politikusokkal közösen, amelyek ösztönzik a hatósági ellenőrzést.

Mit tett a BTT idáig 2003-ban?

Biztosítottuk, hogy Magyarország Csehország mellett a másik állam, amely immár tanácskozási joggal tagja az Európai Unió Baromfifeldolgozók és Kereskedők Szövetségének. A Terméktanács tehát már aktívan részt vesz e szervezet mun-

kájában. Az AMC tavaly 15-20 millió forintot juttatott a piacrajutás elősegítésére. Ezt az összeget sikerült feltornászni 90 millióra, amely a bel- és külföldi piacrajutás segítésére fordítható. Ez az összeg még mindig messze nem elég, felhasználásáról az új vezetésnek a tagok javaslatai alapján dönteni kell.

A tavaly beindított „Győz a magyar baromfi” kampány azt a célt szolgálja, hogy a belföldi piacon a csatlakozás után is szinten maradjon a hazai baromfi fogyasztása.

A leköszönő elnök még egyszer hangsúlyozza, azzal adja át a székét, hogy az új vezetés kiemelt feladata a nemzeti támogatási keretből az ágazat számára felhasználható forrásokért lobbizni, és – a kereskedelmi hálózatok felé az eddiginél nagyobb ágazati összefogást teremtve – javítani az értékesítési pozíciókat.